

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 22Co/14/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2222201854
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2222201854.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Eva Behranová a sudcov: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Matúš Staríček v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX D., zastúpená JUDr. Ľubomírom Schweighoferom, advokátom so sídlom Šafárikovo nám. 2, 811 02 Bratislava, proti žalovanému: E. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX D., zastúpený spoločnosťou Haár & Partners, s. r. o., F. XXXX/XX, XXX XX G. H., IČO: 50 950 690, o náhradu za užívanie spoluvlastníckeho podielu, na odvolanie žalovaného proti výroku I. a III. rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 12C/35/2022 – 108 zo dňa 12.10.2022, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a III. **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobkyňa má voči žalovanému **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 6 707,80 eura do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. konanie v časti o zaplatenie 1 636 eur zastavil a výrokom III. priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60 %.

1.1 Svoje rozhodnutie právne odôvodnil použitím ustanovenia § 123, § 136 ods. 1., § 137 ods. 1 a § 139 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a § 139, § 144, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“).

1.2 Súd prvej inštancie vecne dôvodil tým, že predmetom sporu je peňažný nárok žalobkyne z dôvodu náhrady za užívanie bytu nad rámec spoluvlastníckeho podielu zo strany žalovaného vo výške 6 707,80 eura za obdobie od 14.03.2019 do 31.08.2022. Konanie v časti 1 636 eur pôvodne žalobkyňou uplatneného nároku zastavil z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobkyňa a žalovaný sú podielovými spoluvlastníkmi bytu č. XX na 9. poschodí vchodu č. 5 bytového domu so súpisným číslom XXX, zapísaným na liste vlastníctva XXXX vedenom Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom pre okres Dunajská Streda, obec D., katastrálne územie D., každý v rozsahu 1 vzhľadom k celku (v ďalšom texte „predmetný byt“), pričom od februára 2014 užíva spoločný byt výlučne žalovaný. Súd prvej inštancie vyslovil záver, že žalobkyni nebolo zabezpečené užívanie spoločnej veci v rozsahu jej spoluvlastníckeho podielu, a preto má právo na poskytnutie tomu zodpovedajúcej náhrady vo forme peňažného plnenia, keď žalovaný užíval väčší rozsah predmetu spoluvlastníctva, než ktorý zodpovedá jeho spoluvlastníckemu podielu, a to bez platenia náhrady za užívanie tohto podielu. Pri určení výšky náhrady súd prvej inštancie vychádzal z potvrdenia realitnej kancelárie, podľa ktorého si žalobkyňa uplatnila nárok v jednej polovici titulom svojho podielu (po odpočítaní žalovaným nesporených výdavkov). Súd prvej inštancie ďalej uviedol,

že žalovaný k výške uplatneného nároku v rámci obrany neprodukoval žiadne dôkazy, ktoré by túto výšku spochybnili. Súčasne konštatoval, že pokiaľ sa žalovaný bránil tým, že od marca 2019 byt neužíva, nepreukázal, že by o tejto skutočnosti informoval žalobkyňu s možnosťou prevzatia bytu do užívania, rovnako nepreukázal ani svoje tvrdenia, že by dispozíciou žalobkyne s bytom umožnil odovzdaním kľúčov od nového zámku vchodových dverí. K tvrdeniu žalovaného, že byt neužíva neoprávnene, pretože sa so žalobkyňou dohodli, že zostane v byte bývať, udržiavať ho a platiť výdavky spojené s bytom žalobkyňa uviedla, že k takej dohode nedošlo. Poukázala pritom na spotrebu vody a stočného s tým, že pokiaľ by žalovaný v byte nebýval, spotreba by nebola v takom objeme. Na základe uvedeného žalobe vyhovel a žalovaného zaviazal k zaplateniu náhrady za celé obdobie.

1.3 O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že priznal žalobkyne voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60 % s odôvodnením, že zastavenie konania v časti späťvzatia žaloby je potrebné pričítať na ťarchu žalobkyne.

2. Proti výroku I. a III. rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p.). Podľa žalovaného bolo v konaní preukázané, že žalovaný spoločný byt v časovom období od 14.03.2019 do 31.08.2022 fakticky neužíval, teda sa nedopustil užívania spoločného bytu nad rámec zodpovedajúci veľkosti jeho spoluvlastníckeho podielu. Súčasne bolo podľa žalovaného v konaní preukázané, že žalobkyňa sa o spoločný byt žiadnym spôsobom nezaujímalala a ani neprejavila preukázateľne záujem o jeho užívanie. Pokiaľ ide o argumentáciu žalobkyne o tom, že o neužívaní spoločného bytu zo strany žalovaného od mesiaca február roku 2019 nemala vedomosti, táto podľa žalovaného neobstoí, keď styk so spoločným dieťaťom strán sporu žalovaný od uvedeného času realizoval spravidla v Bratislave, a to v mieste svojho v tom čase aktuálneho bydliska, pričom o uvedenej skutočnosti mala vedomosti aj samotná žalobkyňa. Uvedené súčasne vyplýva aj z písomných podaní ako aj ústnych prednesov žalovaného v procesnom postavení žalobcu v konaní vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 12C/111/2016, predmetom ktorého je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k predmetnému bytu.

2.1 Vo vzťahu k skutkovým tvrdeniam žalobkyne ohľadne nemožnosti užívania spoločného bytu z dôvodu, že nedisponovala kľúčom od spoločného bytu, žalovaný uviedol, že toto tvrdenie považuje za výlučne účelové a ničím nepodložené, vykonané s úmyslom nastoliť dojem nemožnosti užívania bytu z dôvodov na strane žalovaného. Žalovaný sa pridrižava svojho tvrdenia, podľa ktorého žalobkyne odovzdal kľúče od spoločného bytu, ktorej bolo bez akýchkoľvek zábran umožnené spoločný byt v prípade záujmu užívať. Pasivita žalobkyne sa prejavuje nielen vo vyššie uvedenej nečinnosti, ale aj v absolútnom nezájume podieľať sa na povinnostiach spojených s vlastníctvom spoločnej veci.

2.2 Žalovaný namietal, že v prípade ak žalobkyňa nebola spôsobilá preukázať naplnenie predpokladov úspešného domáhania sa nároku spoluvlastníka na náhradu za užívanie, ktorými sú:

1. existencia podielového spoluvlastníctva,
2. užívanie spoločnej veci jedným z podielových spoluvlastníkom nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu,
3. faktické bránenie v užívaní spoločnej veci jedným z podielových spoluvlastníkov,
4. preukázateľný úmysel „vylúčeného“ podielového spoluvlastníka užívať vec v rozsahu zodpovedajúcom jeho spoluvlastníckemu podielu,

tak potom nemôže byť ani preukázaný vznik práva podľa § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka na poskytnutie peňažnej náhrady za to, že bola žalovaným zavinene vylúčená z užívania spoločnej veci v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 140/2013 z 21.02.2013 a na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/184/2010. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobu zamietá v celom rozsahu a žalovanému voči žalobkyne prizná nárok na náhradu trov súdneho konania.

3. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, vychádzajúci zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, náležitého skúmania a vyhodnotenia všetkých vykonaných dôkazov. Odvolacie námietky žalovaného voči záverom súdu prvej inštancie v napadnutom rozsudku považuje za nepreukázané a účelové jednostranné tvrdenia. V konaní bolo

jednoznačne preukázané, že od februára 2014 užíva spoločný byt výlučne žalovaný. V tejto súvislosti poukázala na výpoveď svedkyne I. J. a vyúčtovanie energií za byt za roky 2019 a 2020. Žalobkyni nebolo zabezpečené užívanie spoločnej veci v rozsahu jej spoluvlastníckeho podielu, a preto má nárok na poskytnutie tomu zodpovedajúcej náhrady vo forme peňažného plnenia, keď žalovaný užíval väčší rozsah predmetu spoluvlastníctva, než ktorý zodpovedá jeho spoluvlastníckemu podielu, a to bez platenia náhrady za užívanie tohto podielu. Argumentovala ďalej tým, že pokiaľ sa žalovaný prechodne zdržiava u svojej družky, je to jeho súkromné a dobrovoľné rozhodnutie, ktoré žalobkyni nijakým spôsobom neoznámil a ani ju neinformoval o tom, že je byt k dispozícií pre jej užívanie. Jedine žalovaný má faktickú možnosť byt užívať, pretože výhradne žalovaný disponuje kľúčmi od tohto bytu. Žalobkyňa potom v podanom odvolaní zotrvala na tvrdení, že spoločný byt neužíva a nemá žiadnu právnu ani faktickú možnosť užívať ho, keď žalovaný preukázateľne vymenil bezpečnostný zámok na vchodových dverách, od ktorých jej neodovzdal kľúč a tým ju zbavil dispozície s bytom. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní uvádza, že žalobkyňa sa nepodieľa na nákladoch na spoločný byt, je potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa už pri uplatnení svojho nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v podanej žalobe zo dňa 04.04.2016, podanej na súd 07.04.2016, odpočítala od sumy nájomného náklady, ktoré je povinný znášať spoluvlastník, pričom od žalovaného titulom finančnej náhrady za neužívanie bytu požaduje iba rozdiel medzi mesačným nájomným vyčísleným vo výške 400 eur, od ktorého boli predmetné nutné náklady na byt v časti 1/2 odpočítané a až táto výsledná suma bola rozdelená medzi sporové strany v 1/2. Splnila všetky podmienky na priznanie finančného nároku v zmysle ustanovenia § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pre ktorého priznanie je rozhodujúci najmä faktický stav, že žalovaný bez dohody so žalobkyňou a proti jej vôli užíva byt nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu. Navrhla odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C. s. p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p.), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 C. s. p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C. s. p.), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je nedôvodné.

5. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie bol (po zmenách žalobného návrhu) žalobkyňou uplatnený nárok voči žalovanému na zaplatenie sumy 6 707,80 eura z dôvodu, že žalovaný užíva spoločnú nehnuteľnosť – byt nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu, pričom fakticky žalobkyni bráni spoločnú vec v rozsahu jej spoluvlastníckeho podielu užívať. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalovaného (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p.) sa odvolací súd zameril na posúdenie, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či správne právne posúdil uplatnený nárok.

6. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a obsahu spisového materiálu vo veci, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec aj správne právne posúdil. Súd prvej inštancie napadnutý rozsudok dostatočne odôvodnil, pričom sa zároveň vyrovnal so skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie vo veci a s podstatnými námietkami sporových strán. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pričom konštatuje správnosť jeho dôvodov. Zo zisteného skutkového stavu odvolací súd v celom rozsahu vychádza a je ním viazaný (§ 383 C. s. p.). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a z dôvodu vyrovnania sa s odvolacími námietkami žalovaného uvádza nasledovné:

7. Podľa § 123 Občianskeho zákonníka vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

8. Podľa § 136 ods. 1 Občianskeho zákonníka vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov.

9. Podľa § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci.

10. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že obsahom vlastníckeho (spoluvlastníckeho) práva, je okrem iného, aj oprávnenie vlastníka vec v medziach zákona užívať. Vec môže byť v spoluvlastníctve aj viacerých osôb, pričom spoluvlastnícky podiel vyjadruje mieru účasti spoluvlastníka na vzťahu k spoločnej veci. To znamená, že vyjadruje aj mieru účasti, pokiaľ ide o užívanie spoločnej veci. Každý zo spoluvlastníkov je v zmysle § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka oprávnený spoločnú vec užívať v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu. V prípade, že spoluvlastníkovi nie je zabezpečené užívanie spoločnej veci v rozsahu jeho spoluvlastníckeho podielu, má právo na poskytnutie tomu zodpovedajúcej náhrady vo forme peňažného plnenia. Tomuto právu potom korešponduje povinnosť spoluvlastníka, ktorý vec užíva, takéto plnenie spoluvlastníkovi vylúčenému z užívania spoločnej veci poskytnúť. Z vyššie uvedeného možno vyvodiť, že ak sa podielový spoluvlastník domáha náhrady vo forme peňažného plnenia voči druhému spoluvlastníkovi za to, že neužíva spoločnú vec v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu, ide o právny vzťah z podielového spoluvlastníctva osobitne v Občianskom zákonníku upravený, ide o nárok, ktorý vyplýva z ustanovenia § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 123 Občianskeho zákonníka. (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 24. novembra 2009 sp. zn. 4Cdo 277/2009). K nároku spoluvlastníka na náhradu za neužívanie spoločnej veci v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu judikoval Najvyšší súd SR aj v uznesení sp. zn. 6 Cdo 184/2010 z 27. októbra 2010, v rámci ktorého konštatoval, že tento nárok vyplýva z ustanovenia § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Jeho nevyhnutným predpokladom je užívanie tejto veci druhým spoluvlastníkom (ostatnými spoluvlastníkmi) nad rozsah jeho (ich) spoluvlastníckeho podielu. Neužívanie veci v rozsahu spoluvlastníckeho podielu spoluvlastníkom musí byť dôsledkom jej užívania druhým spoluvlastníkom nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Len v takomto prípade sa spoluvlastník užívajúci spoločnú vec nad rozsah spoluvlastníckeho podielu podieľa na prisvojovaní si úžitkovej hodnoty veci vo väčšej miere, než zodpovedá jeho podielu. Nie je pritom rozhodujúce, či tento stav vyplýva z dohody spoluvlastníkov (okrem ak by jej súčasťou bola aj dohoda o bezplatnom užívaní celej veci alebo jej časti), alebo z rozhodnutia väčšinového spoluvlastníka, alebo či ide o faktický stav. Je zrejmé, že ak by spoločná vec vôbec nebola spoluvlastníkom užívaná, žiaden nárok na náhradu za jej neužívanie by medzi nimi nevznikol. Rovnako takýto nárok nevzniká ani v prípade, ak spoluvlastník užíva len časť veci v rozsahu neprevyšujúcom jeho spoluvlastnícky podiel, pretože v takomto prípade nič nebráni druhému spoluvlastníkovi, aby sa tiež podieľal na svojom užívacom oprávnení v rozsahu svojho podielu a to užívaním zostávajúcej časti veci. Dôvod pre ktorý tento spoluvlastník prípadne spoločnú vec neužíva, nie je právne významný a rovnako tak nie je významné ani prípadné užívanie časti veci treťou osobou. Pri posudzovaní rozsahu užívania spoločnej veci však nemusí byť rozhodujúca len veľkosť užíwanej časti veci (výmera časti pozemku), ale rozhodujúca môže byť úžitková (hospodárska) hodnota užíwanej časti veci, ak je táto hodnota, vzhľadom na konkrétne okolnosti, u jednotlivých častí veci, rozdielna.

11. Odvolací súd poukazuje na vyššie uvedené zákonné ustanovenia a ustálenú judikatúru vo veciach nároku spoluvlastníka na náhradu za neužívanie spoločnej veci v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu, ktorú príkladmo uviedol citáciou rozhodnutí Najvyššieho súdu SR a konštatuje, že súd prvej inštancie správne zameral svoje dokazovanie na zistenie skutočností podstatných pre priznanie žalobkyňou uplatneného nároku: Zistil, že strany sporu ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie boli podielovými spoluvlastníkmi predmetného bytu, nesporným bolo, že vo februári 2014 žalobkyňa prestala predmetný byt užívať. Žalovaný nepreukázal svoje tvrdenie, že medzi stranami sporu ako spoluvlastníkmi predmetného bytu došlo k dohode o užívaní bytu a platení výdavkov za jeho užívanie. Podstatným pre rozhodnutie bolo zistenie, či žalovaný užíval predmetný byt nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu a či v dôsledku toho byt neužíva žalobkyňa. V konaní nebolo sporné, že po odsťahovaní sa žalobkyne z predmetného bytu žalovaný vymenil na byte zámok, odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný nepreukázal svoje tvrdenie o odovzdaní kľúča od bytu žalobkyne, pričom súd prvej inštancie správne poukázal na nelogickosť uvedeného tvrdenia. Nie je logické, aby žalovaný na jednej strane vymenil zámok na byte, aby zabránil vstupu žalobkyne a jej príbuzných do bytu a na druhej strane jej dal po výmene zámku od bytu kľúč. Súd prvej inštancie uvedené skutočnosti správne vyhodnotil ako faktické bránenie žalobkyne v užívaní bytu. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil aj výsluch žalovaného a svedkyne I. J., keď skonštatoval, že má za preukázané výlučné užívanie bytu žalovaným, napriek jeho tvrdeniu o tom, že predmetný byt neužíva od roku 2019. Žalovaný ani svedkyňa I. J. nepopreli faktické užívanie predmetného bytu – súd prvej inštancie poukázal na výsluch svedkyne I. J., ktorá uviedla, že v predmetnom byte bola, zúčastnila sa aj na oslave narodenín syna žalovaného v predmetnom byte. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že nie je podstatná ani intenzita, s akou predmetný byt žalovaný užíval, aj keby tento byt užíval sporadicky, užíval ho v celom

rozsahu, teda nad rámec rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu. O tom, že byt užíval (i keď nie je dôležité, či sústavne alebo sporadicky) napokon svedčí i vykázaná spotreba vody v byte, čo súd prvej inštancie zistil z výsluchu žalobkyne a predložených vyúčtovaní služieb správcu domu. Výšku žalobkyňou uplatnenej náhrady žalovaný nepoprel, súd prvej inštancie ju preto správne považoval za nespornú (§ 151 ods. 1, 2 C. s. p.).

12. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. S poukazom na uvedenú argumentáciu a citované zákonné ustanovenie odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie dôvody uplatnené žalovaným nie sú dané a námietky žalovaného voči napadnutému prvoinstančnému rozsudku sú nedôvodné. Rozsudok súdu prvej inštancie preto v napadnutom výroku I. a závislom výroku III. o nároku na náhradu trov konania postupom podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

14. V odvolacom konaní plne úspešnej žalobkyni vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. (§ 255 ods. 1 C. s. p. v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 C. s. p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Senát odvolacieho súdu uvedené rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).